

SM(ART) HOUSE a Michalská priekopa pre Bratislavu

Začnem od konca celého diania. Od vyvrcholenia tvorivého snaženia takmer siedmich desiatok kolektívov študentov z dvanástich škôl architektúry z Čiech, Slovenska, Maďarska a Rakúska. Vyvrcholením bolo vyhlásenie víťazov 19. ročníka medzinárodnej študentskej architektonickej súťaže vypísanej spoločnosťou Xella na vernisáži súťažných prác v Justiho sieni Primaciálneho paláca v Bratislave.

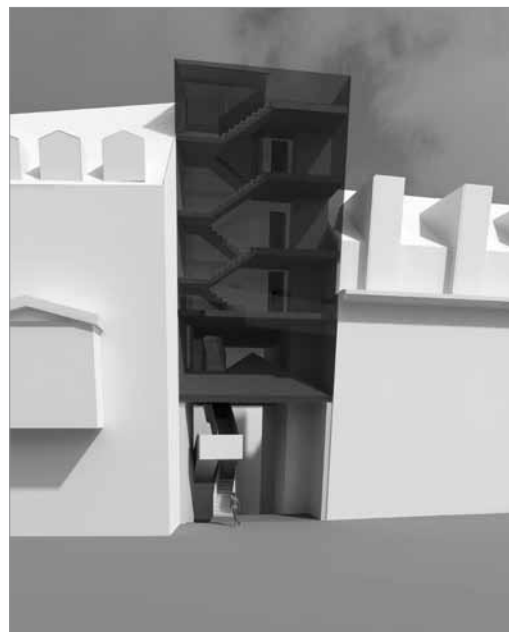
A teraz prejdime celkom na začiatok celého súťažného snaženia. Témou súťaže bolo sprístupnenie a revitalizácia Michalskej priekopy za účelom vytvorenia nového atraktívneho bezbariérového verejného priestoru pre Bratislavčanov aj turistov. Prinavrátanie Michalskej priekopy do živého organizmu mesta je vecou verejnou a nad súťažou preto prevzal záštitu primátor hlavného mesta Bratislavy Milan Ftáčnik a členkou poroty bola hlavná architektka Bratislavy Ingrid Konrad. Okrem spriechodnenia a zatraktívnenia Michalskej priekopy súťažiaci riešili ideový návrh objektu v prieluke na Župnom námestí – SM(ART) HOUSE, resp. dom umení v prieluke netradične malých rozmerov, ako inšpiratívne miesto pre všetkých ľudí mladých duchom, dom úsporný zaobchádzaním s energiami, inteligentný, efektívny, skrátka „smart“, flexibilný a nekonvenčný moderný tvorivý priestor. Téma atraktívna a provokujúca pre študentov, a verím, že aj pre porotcov, vyvolala už tradične odbornú polemiku o budúcnosti tohto miesta historického a súčasného zároveň.

Vernisáži predchádzalo dvojdné priateľské a kolegiálne stretnutie odborníkov, veľmi seriózne, spravodlivé, objektívne korektné, na vysokej odbornej úrovni, pod vedením architekta Jána Stempela a v zložení významných českých a slovenských architektov – Ingrid Konrad, Aleš Brotánek, Lubomír Závodný, Jaromír Kročák, Ivan Kubík, Lubomír Králik, Imrich Pleidel, Vlado Milunić a Peter Moravčík.

Atmosféru odborného uvažovania porotcov vám aspoň trochu môžem priblížiť cez stručný výber ich slov, adresovaných súťažným návrhom, ktoré obsadili prvé tri miesta.

Tretiu cenu získala študentka Fakulty architektúry Ivana Čobejová. O súťažnom návrhu sa vyjadril architekt Lubo Králik slovami: „Ku konceptu: Autorka návrhu správne pochopila zmysel a význam miesta v oblúku stredovekej zástavby. Pochopila výnimočnosť miesta a potrebu jedinečnosti jej využitia. S ľahkosťou vkladá do prieluky éterický objekt čisto kultúrneho obsahu. Vzdušné prepojenie interiéru a exteriéru vhodne ponúka účasť okolitých objektov na predstaveniach – divadelných, hudobných či výtvarnej akcie. Otvára potenciál verejného priestoru ako súčasť akéhokoľvek umeleckého happeningu s jasným označením miesta. No zároveň uvoľňuje

1. cena
Lukáš Rešutík
SvF STU Bratislava

sieťovanou priehľadnou konštrukciou priehľady z Hurbanovho námestia na Michalskú vežu. Prezentácia myšlienky je čisto sofistikovaná a silno výtvarne podaná...". Tento istý súťažný návrh si odnesie aj mediálnu cenu časopisu ARCH o architektúre a inej kultúre (Vydavateľstvo Eurostav) aj z dôvodov špecifickej formy grafickej výpovede a pre nenásilné vťahnutie verejného priestoru z úrovne námestia do priestorov prieluky.

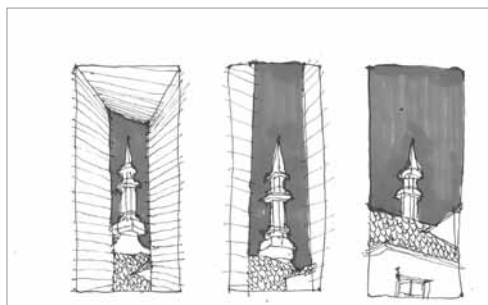
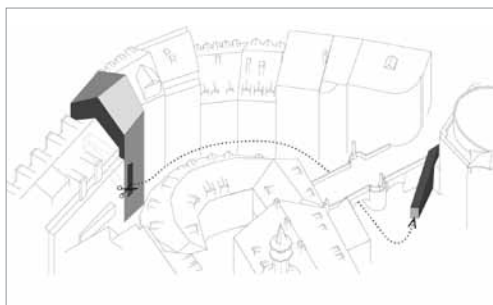
O druhej cene študentov Jakuba Lenarta, Jána Olexíka a Matúša Gibalu z Fakulty umení TU v Košiciach skonštatoval architekt Imro Pleidel, že „Návrh vnáša do priestorovej medzery v inak kompaktnej historickej štruktúre akcent v podobe výrazne vertikálne komponovanej hmoty – akéhosi signálu smerujúceho i do širšieho okolia... Parter domu systémom ľahkých rámp a schodísk vhodne komunikuje a sprístupňuje priestor priekopy vrátane ďalšieho vstupu do nej z mosta pri barbakáne. Napriek jednoduchej archetypálnej forme umožňuje pomerne vysokú mieru variability a flexibility riešenia vnútorných priestorov i priečelí...“

Prvá cena pre Lukáša Rešutíka zo Stavebnej fakulty STU navrhnutá pod pedagogickým vedením Zuzany Nádaskej a Terézie Miklósovej oslovila aj redakciu časopisu Eurostav, ktorá mu udelila svoju mediálnu cenu. Jedným z porotcov, ktorí hlasovali za 1. cenu pre tento projekt, bol architekt Vlado Milunić, ktorý povedal o projekte: „Porota veľmi vysoce ocenila jasný a stručný koncept riešenia úlohy. V prízemí domu je zajištený dôstojný horizontálny prúchod domom včetně sochařského ztvárnění schodiště a náznaku vertikálního výtahu. Nad průchodem je variabilní vestavba mezi oběma štíty sousedních domů s vyhlídkovou terasou v nejvyšším patře, odkud může návštěvník domu pochopit širší kontext, ve kterém se nový dům nachází. Na jižní straně do klidové parkové proluky je dům citlivě vykonzolován, tak aby se zvětšila jeho užitná plocha...“ Celkom na záver sa vrátim na úplný začiatok, keď v procese tvorby zadania sme zvolili za motto súťaže slová architekta Richarda Rogersa „...Minulosť, súčasnosť a budúcnosť; pamäť a vízia sa prepletajú v jeden súvislý celok. V jasnom pochopení minulosti spočíva nádej našej budúcnosti.“ Súťažné návrhy dokázali, že si vážia genius loci a históriu miesta a zároveň chcú byť súčasnými návrhmi modernej doby, pre moderného človeka, pre nové alternatívne ponímanie kultúrneho zážitku.

Vysoká návštevnosť výstavy súťažných návrhov poukazuje na záujem verejnosti odbornej aj laickej o stvárnenie tohto atraktívneho mestského verejného priestoru.

Lubica Selcová

odborná garantka a autorka zadania súťaže

2. cena
**Jakub Lenart, Ján Olexík,
Matúš Gibala**
Fakulta umení TU Košice

3. cena a cena časopisu ARCH
Ivana Čobejová
FA STU Bratislava